

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 6/2014

Datum: 3 december 2014
Tid: 9.00–12.00
Plats: Garnisonen konferens, rum Hagaparken

Ledamöter: Carl Reinhold Bråkenhielm **(CRB)**, ordförande
Lennart Johansson **(LJ)**
Jenny Palm **(JP)**
Ingvar Persson **(IP)**
Karin Högdahl **(KH)** (per telefon)

Kanslichef: Anna Sanell **(AnS)**

Sekreterare: Johanna Swedin **(JS)**
Peter Andersson **(PA)**

Konsulter: Willis Forsling **(WF)**
Clas-Otto Wene **(COW)**

1. Mötets öppnande, föredragningslista

Beslut: Föredragningslistan fastställdes och **CRB** förklarade mötet öppnat.

Beslut: WF och COW deltar i rådsmötet i egenskap av konsulter.

2. Reflektioner från ledamöter

LJ ansåg att det vore intressant att fundera vidare på risker och riskhantering. Vilka risker går att acceptera? Vilka kriterier måste alltså uppfyllas för att ansökan om Kärnbränsleförvaret (KBF) ska kunna godkännas? Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) har sina kriterier, men varför har de valt just dessa? Påverkas urvalet av kriterier med tanke på att SSM:s föreskrifter nu omarbetas?

LJ reflekterade även över EOn:s eventuella uppdelning, de ska eventuellt sälja ut kärnkraftsdelen. Hur påverkar det Svensk kärnbränslehantering AB, SKB? (Tillståndshavarna har dock ansvaret).

IP skriver ett PM på uppdrag av SSM, om SKB:s roll som uppdragstagare.

COW påpekade att skillnaden mellan organisationen för Kärnbränsleförvaret (KBF) och de organisationer som finns för kärnkraftverk är att de senare är kommersiella och producerar för en (el)marknad. En fråga är vilken fortsättning SSM ser på diskussionen om organisationen för kärnbränsleförvaret.

WF informerade om en SSM-rapport som Digby McDonald skrivit om kopparkorrosion. En slutsats är att bentonitens hållbarhet är mycket viktig för den långsiktiga säkerheten.

SSM 2014:57 Technical Note, Issues in the Corrosion of Copper in a Swedish High Level Nuclear Waste Repository: Phase III. Role of Sulphide Ion in Anodic and Cathodic Processes

JP har varit på seminarium med Energimyndigheten, som dock enbart får diskutera förnybar energi. En punkt var att det kommer att bli ett elöverskott och frågan är hur man ska få en jämn produktion av energi.

Ledamöterna var överens om att organisationsseminariet hade varit intressant och frågan är om SKB har tänkt ISO-certifierat projektet och organisationen. Det kan vara ett instrument att få bättre kontroll över det stora och långa projektet.

Hur ska rådet gå vidare med frågan om organisationen, en huvudpunkt i rådets Fud-yttrande? Regeringsbeslutet som godkände Fud-programmet ställde inga villkor. Kansliet ser över om rådet borde ge respons på det.

På seminariet återkom frågan om hur kompetensförsörjning ska kunna säkras, vilket kan vara ett uppslag för ett seminarium nästa år.

CRB berättade om mötet med statssekreteraren Yvonne Ruwaida där rådet informerade om sin verksamhet.

SSM har lämnat ett yttrande där de föreslår att miljöorganisationerna bör få fortsatt stöd under prövningen av ansökan om KBF i domstolsprövningen.

3. Kunskapslägesrapport 2015 (KLR 2015)

Angående kapitlet om övervakning är en viktig slutsats att mätprogram är mycket viktiga i flera andra länder (bl.a. för att se hur bufferten förändras). Frågan är fortfarande varför SKB inte anser det. Ämnet har även diskuterats i rådet tidigare. Om man beslutar att ha ett mätprogram är en central fråga är vad man ska göra med informationen man får.

COW presenterade sitt kapitel om kostnadsberäkningar. Rådet har tidigare skrivit om den finansiella sidan, medan detta kapitel lyfter fram kostnadssidan. Vilka barriärer finns för att skydda skattebetalarna?

Statens barriärer:

Regeringen äger avgiften

SSM äger kompletteringsbeloppet

Fonden + SSM administrerar de finansiella barriärerna

SKB:s barriärer:

Egna kostnadsberäkningar

Projektets barriärer (lärkurvor möjlig utifrån 6200 kapslar)

4. SKB:s nedlagda stöd till transmutationsforskning

SKB har meddelat att de slutar att finansiera transmutationsforskning. Christian Ekberg, Chalmers tekniska högskola, har mailat rådet och berättat hur viktig han anser att denna forskning är.

Enligt rådet är det ett problem att forskare är beroende av SKB.

Beslut: Rådet bör framhäva betydelsen av denna typ av forskning till regeringen.

5. Utbyggnad av Clab

PA har varit på samråd i Oskarshamn 2 december 2014 angående utbyggnad av Clab. SKB ska komplettera sin ansökan om att få bygga KBF med att även ansöka om att utökad mängden mellanlagrat använt kärnbränsle i Clab, från dagens tillstånd på 8000 ton till 11000 ton.

6. Övrigt

- Rådet kommer att bjuda in Institutet för framtidsstudier (IFFS) till rådsmötet i januari 2015. Det kan vara ett led i försöket att få igång mer samhällsvetenskaplig forskning.

Beslut: CRB kontaktar IFFS.

- I mars planerar rådet att bjuda in SKB till sitt rådsmöte. Det finns mycket att diskutera exempelvis transmutationsforskningen, Fud-yttrandet, organisationsfrågan, Klr 2015.

Beslut: Kansliet kontaktar SKB och bjuder in dem till marsmötet.

- Danmark planerar att slutdeponera sitt låg- och medelaktiva radioaktiva avfall. I en plan för detta har de pekat ut sex möjliga platser för slutdeponi och ett nollalternativ med fortsatt förvaring vid forskningscentret Risø. Svenska myndigheter, organisationer och allmänhet erbjuds möjlighet att lämna synpunkter på planen och miljörapporten senast den 19 januari 2015.

Beslut: Kansliet skickar ut materialet till ledamöterna angående det danska slutförvaret. Eventuella synpunkter på materialet lämnas till kansliet som skickar dem vidare till Naturvårdsverket **senast den 14 januari 2015.**

Rundbordssamtal 13-16, Garnisonen konferens, Hagaparken

Presentationer av organisationernas arbete 2014 och 2015:

Milkas

MKG

Oss

SERO

SSM

Kärnavfallsrådet

Östhammars kommun

Rådets verksamhet 2015**Rådsmöten 2015**

Rådsmöte 1:	26 januari, 2015.
Rådsmöte 2:	10-11 mars, 2015.
Rådsmöte 3:	12 maj, 2015.
Rådsmöte 4:	27 augusti 2015.
Rådsmöte 5:	13-14 oktober, 2015.
Rådsmöte 6:	1 december, 2015.

Justeras:

Carl Reinhold Bråkenhielm
Ordförande

Vid protokollet:

Johanna Swedin
Peter Andersson
Sekreterare